

**AANVULLING PLAN-MER
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED**

GEMEENTE HELLENDORRN

12 maart 2009

110302/CE9/006/001537

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Samenhang MER en Bestemmingsplan	5
2.1	Inleiding	5
2.2	bouwblokinventarisatie	5
2.3	Toelichting voorschriften bestemmingsplan buitengebied 2009	8
2.4	aanvulling Conclusie op passende beoordeling	9
3	Motorcrossterrein De Koetree	10
Bijlage 1	Ontginningsprincipes per LOG	16
Bijlage 2	Indicatieve ruimte voor geurhinder (Huidige situatie)	25
Bijlage 3	Notitie prof. Mr. D.W. Bruil	26
	Colofon	29

HOOFDSTUK 1 Inleiding

De gemeente Hellendoorn wil een integrale herziening van het bestemmingsplan voor het gehele buitengebied. Het huidige bestemmingsplan speelt onvoldoende in op nieuwe ontwikkelingen zoals de schaalvergroting en verbreding in de landbouw, stoppende agrariërs en ontwikkelingen in de recreatiesector.

Omdat het bestemmingsplan ontwikkelingsruimte biedt aan m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten, zoals het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een intensieve veehouderij, is het doorlopen van een plan-m.e.r.-procedure verplicht. Een andere aanleiding voor de m.e.r.-plicht is het feit dat deze nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij gevolgen kunnen hebben voor de natuurgebieden met een Natura2000 status.

In overeenstemming met de m.e.r.-procedure is een plan-MER opgesteld (ARCADIS; 6 november 2008; kenmerk: 110302/CE8/018/001537) en voorgelegd aan de Commissie m.e.r.

De door de Commissie m.e.r. samengestelde werkgroep heeft na lezing van het plan-MER op een aantal punten onduidelijkheden en discrepanties met betrekking tot de gehanteerde uitgangspunten geconstateerd en deze bevindingen vastgelegd in haar Memo van 26 januari 2009. Deze punten kunnen volgens de werkgroep mogelijk leiden tot essentiële tekortkomingen. Het betreft de volgende twee hoofdpunten:

- 1 Samenhang tussen MER en bestemmingsplan, vooral intensieve veehouderij.
- 2 Het motorcrossterrein.

Met de initiatiefnemer en het bevoegde gezag (beide gemeente Hellendoorn) en de werkgroep van de Commissie m.e.r. zijn deze punten besproken op 5 februari 2009. In dit overleg is afgesproken dat de initiatiefnemer aanvullende informatie levert op de volgende punten:

1. Samenhang tussen MER en bestemmingsplan, vooral intensieve veehouderij

De Commissie m.e.r. is van mening dat significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten. De gemeente Hellendoorn wil hierop reageren door met een bouwblokinventarisatie en planvoorschriften aan te tonen dat het nieuwe bestemmingsplan, ten opzichte van het oude bestemmingsplan, juist een vermindering van aantallen bouwblokken en oppervlakte daarvan behelst. Het nieuwe plan bereikt daarmee, qua fysieke ruimte, een verbeterde positie ten opzichte van Natura 2000. Afgesproken is dat deze stelling verder wordt onderbouwd voor zowel de intensieve veehouderij als voor de rundvee.

2. Motorcrossterrein De Koetree

Het motorcrossterrein en de bijbehorende geluidzone worden nu voor het eerst opgenomen in het bestemmingsplan. Er is dus sprake van een nieuwe situatie, ondanks het feit dat in het geldende bestemmingsplan een geluidscontour op de plankaart staat en in artikel 32 van het plan het volgende is opgenomen: "In het bestemmingsplan zijn, behoudens het motorcrossterrein aan de Koetreeweg, geen inrichtingen als bedoeld in artikel 2.4 van het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit Milieubeheer van 5 januari 1993 toegestaan. Binnen de geluidszone van het motorcrossterrein zijn geen woningen toegestaan, evenmin als andere gevoelige inrichtingen." Afgesproken is dat de effecten van het huidige motorcrossterrein, onder andere op de EHS, inzichtelijk worden gemaakt. In het huidige MER worden deze effecten onvoldoende in kaart gebracht.

3. Landschappelijke visualisaties ontbreken

De Commissie vindt een verwijzing naar de LOG-visies en het landschapsbeleidsplan te beperkt. Na overleg met de werkgroep en de gemeente is afgesproken dat het alternatief clustering LOG's expliciet wordt gemaakt met bestaande informatie uit de LOG-visies. Deze informatie staat in bijlage 1.

4. Maak de milieugebruiksruimte voor geur inzichtelijk

In het MER zijn de effecten voor geur beschreven aan de hand van verschilkaarten. De Commissie vraagt om inzicht in de milieugebruiksruimte voor geur op basis van de huidige vergunde situatie. Deze situatie is weergegeven op kaart in bijlage 2.

In de volgende hoofdstukken is aanvullende informatie voor de punten 1 en 2 gegeven. De punten 3 en 4 zijn met de informatie in de bijlagen behandeld.

HOOFDSTUK 2 Samenhang MER en Bestemmingsplan

2.1

INLEIDING

Het nieuwe bestemmingsplan "buitengebied 2009" biedt ruimte voor de ontwikkeling van de agrarische bedrijven binnen de gemeente Hellendoorn. Het reconstructieplan Salland-Twente is verwerkt in het bestemmingsplan en de doorwerking van dit plan leidt tot een sterke beperking van de ontwikkeling van de intensieve veehouderij.

Insteek van het reconstructieplan is, dat in de landbouwontwikkelingsgebieden ruimte wordt geboden voor de doorontwikkeling van de intensieve veehouderij. Gevolg is, dat in de overige gebieden, waar nu nog geen intensieve veehouderij aanwezig is binnen een bestaand agrarisch bouwblok, geen intensieve veehouderij gestart mag worden.

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een milieueffectrapport opgesteld, waarin de toe- of afname van stikstofdepositie op de omliggende natuurgebieden is onderzocht als gevolg van de doorwerking van het reconstructieplan Salland-Twente. In het milieueffectrapport is in enkele alternatieven uitgewerkt, wat de gevolgen zullen zijn op de omliggende natuurgebieden. Bij de verwachte ontwikkelingen in de agrarische sector daalt de stikstofdepositie op deze gebieden.

In dit hoofdstuk wordt met de bouwblokinventarisatie en een toelichting op de bestemmingsplanvoorschriften, de verwachte daling van stikstofdepositie op natuurgebieden nader onderbouwd. Op basis hiervan is een conclusie getrokken die aanvullend is op de conclusies in het plan-MER.

2.2

BOUWBLOKINVENTARISATIE

In het bestemmingsplan krijgt een individueel volwaardig bedrijf een groter agrarisch bouwblok toegewezen. Van een bouwblok grootte van 1 hectare, in het nu geldende bestemmingsplan, is voor deze bedrijven het bouwblok vergroot naar 1,5 ha in het nieuwe bestemmingsplan. Een niet volwaardig bedrijf krijgt echter een bouwblok op maat en dit uitgangspunt is binnen het nieuwe bestemmingsplan aanmerkelijk meer (ongeveer 80 locaties meer) toegepast dan in het oude bestemmingsplan. Er zijn 72 agrarische bouwka- vel van de plankaart verwijderd (49 ha bouwblok) en deze zijn veelal ingevuld met wonen in de vorm van de voormalige agrarische bedrijfswoning. Het aantal bouwblokken is teruggegaan van 402 in het huidige bestemmingsplan naar 373 in het nieuwe plan. Er zijn 43 nieuwe bedrijven bij gekomen (18 ha bouwblok).

Dit betreffen 12 paardenhouderijen, 3 tuinbouwbedrijven (vanuit wijziging plansystematiek) en 4 nieuwe agrarische bedrijven, (2 keer verplaatsing in kader van reconstructie en 2 keer verplaatsing in kader van aanleg Kruidenwijk-Zuid). In het geldende plan zijn 24 locaties bestemd met de bestemming Agrarische Woondoeleinden¹. Deze locaties zijn vanwege aanwezige agrarische activiteiten omgevormd naar een agrarische bestemming.

Het nu geldende plan biedt ook ruimte voor de uitbreiding van bedrijven. Vraag is, of het nieuwe bestemmingsplan meer ruimte biedt. Hiertoe zijn alle agrarische bouwblokken in beeld gebracht in zowel het geldende bestemmingsplan "Buitengebied 1995" als ook in het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied 2009". Naast de bestemmingen zijn ook de gegevens voor ammoniakemissie per locatie in beeld gebracht voor de huidige situatie (zie planMER bestemmingsplan buitengebied Hellendoorn). Tabel 2.1 geeft de benodigde informatie.

Tabel 2.1

Het verschil aan agrarisch
bouwblokkoppervlak en
gekoppelde ammoniakemissies

	Bestemmingsplan 1995			Bestemmingsplan 2009	
	Bouwblok (ha)	Emissie NH ₃ (kg)	Aantal bedrijven	Bouwblok (ha)	Aantal bedrijven
<i>Extensiveringsgebied</i>					
Intensief	10	17.318	12	6	7
Niet-intensief	3	1.303	3	4	7
Totaal	13	18.621	15	9	14
<i>Landbouwonwikkelingsgebied</i>					
Intensief	30	99.347	30	49	32
Niet-intensief	23	26.909	31	38	32
Overig	10		16	2	5
Totaal	64	126.256	77	90	69
<i>Verwevingsgebied</i>					
Intensief	84	195.590	93	116	92
Niet-intensief	134	129.986	163	164	170
Overig	40		54	14	28
Totaal	258	325.576	310	294	290
Totaal	334	470.453	402	393	373

De bestemde agrarische bedrijven in de gemeente Hellendoorn kennen een gezamenlijke ammoniakemissie van bijna 500.000 kg per jaar. De intensieve veehouderijen, dit zijn bedrijven met een tak intensieve veehouderij, hebben gezamenlijk 124 ha aan bouwblok en een ammoniakemissie van 312.255 kg NH₃ per jaar. Per hectare is dit een uitstoot van 2.504 kg; afgerond 2500 kg NH₃.

De niet-intensieve bedrijven hebben gezamenlijk een ruimte van 160 ha binnen de bouwblokken en kennen een uitstoot van 158.198 kg NH₃ uit de stallen. Dit is per ha 990 kg, afgerond 1000 kg NH₃.

¹ De bestemming Agrarische woondoeleinden houdt in, dat op een dergelijke locatie (met beperkte bouw mogelijkheden) nog een omvang van maximaal 40 standaardbedrijfseenheden gehouden mag worden. De term standaardbedrijfseenheid bestaat niet meer, maar houdt in een omvang van ongeveer 10 melkkoeien of 300 vleesvarkens. Het huidige bestemmingsplan kent 131 locatie met deze positieve bestemming. Ruim 100 locaties zijn daarmee omgevormd naar de bestemming wonen.

De categorie overige bedrijven is buiten beschouwing gelaten. Dit zijn akkerbouwbedrijven, loonwerkbedrijven en bedrijven, waarvan geen gegevens van de milieuvergunning beschikbaar zijn.

Deze waarden zijn toegepast in de berekening van de potentiële ammoniakproductie op basis van de rechten in het nu geldende plan en de rechten vastgelegd in het nieuwe bestemmingsplan. Binnen elk agrarisch bouwblok kan men nu beginnen met een tak intensieve veehouderij. Daarom is in de eerste tabel gerekend met een uitstoot voor intensieve bedrijven.

In Tabel 2.2 en Tabel 2.3 is het potentieel aan ammoniakemissie voor beide bestemmingsplannen berekend op basis van de huidige vergunde situatie en vertaald naar een maximale invulling met intensieve veehouderij.

Tabel 2.2

Het potentieel aan ammoniakemissie volgens het bestemmingsplan buitengebied 1995

Onderdeel	Huidig bestemmingsplan "Buitengebied 1995"			
	Totaal aantal bedrijven	Oppervlakte bouwblok (ha)	Potentiële productie NH ₃ per ha bouwblok	Totaal potentieel kg NH ₃
<i>Extensiveringsgebied</i>				
Intensief	12	10	2500	25.000
Grondgebonden	3	3	2500	7.500
<i>Verwevingsgebied</i>				
Intensief	93	84	2500	210.000
Grondgebonden	217	174	2500	435.000
<i>Landbouwontwikkelingsgebied</i>				
Intensief	30	30	2500	75.000
Grondgebonden	47	33	2500	82.500
Totaal	402	335		835.000

Tabel 2.3

Het potentieel aan ammoniakemissie volgens het bestemmingsplan buitengebied 2009

Nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied 2009"						
Onderdeel	Totaal aantal bedrijven	Oppervlakte bouwblok (ha)	Aandeel bouwblokken potentieel Intensief	Aandeel bouwblokken niet intensief	Potentiële productie NH ₃ per ha bouwblok	Totaal potentieel kg NH ₃
Extensiveringsgebied						
Intensief	7	6	6		2500	15.000
Grondgebonden	7	4		4	1000	4.000
Verwevingsgebied						
Intensief	92	116	116		2500	290.000
Grondgebonden	198	178		178	1000	178.000
Landbouwontwikkelingsgebied						
Intensief	32	49	49		2500	122.500
Grondgebonden	37	40	40		2500	100.000
Totaal	373	393	211	182		709.500

Uit de tabellen blijkt, dat de oppervlakte van de bouwblokken toeneemt met 58 hectare tot 393 ha. Het aantal bedrijven neemt af met 29. De totale maximale ammoniakuitstoot neemt af bij invulling met intensieve veehouderij op alle plekken, waar deze is toegestaan in het geldende en in het nieuwe bestemmingsplan. Op basis van het geldende bestemmingsplan kan de ammoniakuitstoot groeien van 470.000 kg NH₃ naar 835.000 kg. Op basis van het nieuwe plan kan de ammoniakuitstoot nog groeien tot 709.500 kg, ongeveer 125.000 kg minder dan in het nu geldende plan. In de berekening is de uitstoot van ammoniak uit de rundveehouderij meegenomen. Oorzaak van de lagere waarde is de beperking van de vestigingsmogelijkheid voor de intensieve veehouderij door het reconstructieplan Salland-Twente.

2.3

TOELICHTING VOORSCHRIFTEN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED 2009

In deze paragraaf is een koppeling gelegd met de ruimtelijke ontwikkelings- en bouw mogelijkheden in het nieuwe bestemmingsplan en de beperkingen vanuit de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden).

Aan de orde is de vraag of en zo ja op welke wijze in het bestemmingsplan kan worden geborgd dat op agrarische bouwpercelen bouwplannen die veehouderij betreffen, per geval (bijtijds) worden getoetst op haalbaarheid in het kader van de uitvoering van de aan de Natuurbeschermingswet. Hierover is advies ingewonnen.

De volgende vraag ligt voor: *“is een vergunning als bedoeld in artikel 19a² van de Natuurbeschermingswet nodig. Zo ja, kan deze vergunning worden verleend en onder welke voorwaarden?”*

In het advies van prof. mr. D.W. (Willem) Bruil (zie bijlage 3) is (in punt 8 en 9) aangegeven, dat er een formele koppeling tussen het bestemmingsplan en Natura 2000 kan worden aangebracht via een "voorwaardelijke verplichting" (of verplichtende voorwaarde) in de regels van het bestemmingsplan, i.c. de (direct werkende) bouwbepalingen.

Deze oplossing wordt door de gemeente als beste gezien.

In de regels van het bestemmingsplan Buitengebied 2009 wordt in artikel 3 (Agrarisch) en artikel 4 (Agrarisch met waarden) in de bouwbepalingen (in sublid 3.2.3 respectievelijk 4.2.3) wordt de volgende bepaling toegevoegd:

“bouwvergunning als bedoeld in artikel 44, lid 1 van de Woningwet, voor het bouwen van bedrijfsgebouwen ten behoeve van het huisvesten van vee wordt slechts verleend, indien vaststaat dat daarvoor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet, hetzij niet nodig is, hetzij is of zal worden verleend;

Een soortgelijke bepaling wordt ook toegevoegd in de ontheffingsbepalingen in de subleden 3.3.8 en 4.3.7 (Ontheffing nieuwbouw, vernieuwing en vergroting gebouwen intensieve veehouderij in "reconstructiewetzone - extensiveringsgebied"). Ook die bepalingen betreffen "bedrijfsgebouwen ten behoeve van het huisvesten van vee". De toe te voegen bepaling wordt dan:

² is er "verslechtering van de kwaliteiten" of een "significant effect ..." of niet!

“Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, met toepassing van artikel 34 (Procedurebepalingen), ontheffing te verlenen van het bepaalde in sublid, ten behoeve van het binnen het betreffende bouwvlak bouwen, geheel vernieuwen en in oppervlakte vergroten van bedrijfsgebouwen ingericht voor intensieve veehouderij, mits:

- *vaststaat dat daarvoor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet, hetzij niet nodig is, hetzij is of zal worden verleend;”*

Toevoeging van die bepalingen op de aangegeven plaatsen in de regels legt een duidelijke koppeling met de toepassing en gevolgen van de Natuurbeschermingswet, vooral in het geval van Natura 2000-gebieden en de externe werking daarvan. Hierdoor ontstaat geen dubbelzinnigheid met de Natuurbeschermingswet en de koppeling is niet onbepaald.

De voorgestelde bepalingen leiden ertoe dat een initiatiefnemer voordat hij een bouwvergunning aanvraagt, eerst dient na te gaan of hij voor dit bouwplan, dat tevens een "project" is in de zin van (met name) artikel 19d Natuurbeschermingswet, een vergunning als bedoeld in die wet nodig heeft en zo ja, of hij die met werkbare, economisch haalbare voorwaarden kan / zal verkrijgen. Als een dergelijke vergunning wel nodig is en deze niet of althans niet met werkbare, economisch haalbare voorwaarden kan worden verkregen, wordt bouwvergunning geweigerd.

2.4

AANVULLING CONCLUSIE OP PASSENDE BEOORDELING

In vergelijking met het nu geldende bestemmingsplan zal de ammoniakemissie in gemeente Hellendoorn niet meer toenemen door vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan. De emissies in de LOG's nemen waarschijnlijk toe maar de emissies in de extensiveringsgebieden nemen af. De gebieden waar hogere emissies worden toegestaan liggen verder af van de natura2000 gebieden dan de gebieden waarin de emissies worden beperkt. Er wordt dus op zowel een lagere totale emissie gestuurd als op een lagere totale depositie op Natura2000 gebieden.

Een individueel bedrijf zal alleen kunnen groeien in ammoniakuitstoot, wanneer deze ook voldoet aan de voorwaarden als opgenomen in de Natuurbeschermingswet. Daarom zullen in de Bestemmingsplan regels direct bindende voorwaarden worden opgenomen. De initiatiefnemer met een concreet plan moet eerst een vergunning overleggen op basis van de Natuurbeschermingswet. Een verklaring van het bevoegde gezag inzake de Natuurbeschermingswet, dat voor de betreffende ontwikkeling geen vergunning nodig is, is ook voldoende. Het gaat dan om alle bouwactiviteiten, die leiden tot huisvesting van vee. De direct bindende voorwaarde wordt in de regels opgenomen bij de directe bouwtitel, bij de ontheffingsmogelijkheden en bij de wijzigingsbevoegdheden.

Door het nieuwe bestemmingsplan ontstaat op planniveau geen significant negatief effect op de omliggende natuurgebieden.

HOOFDSTUK

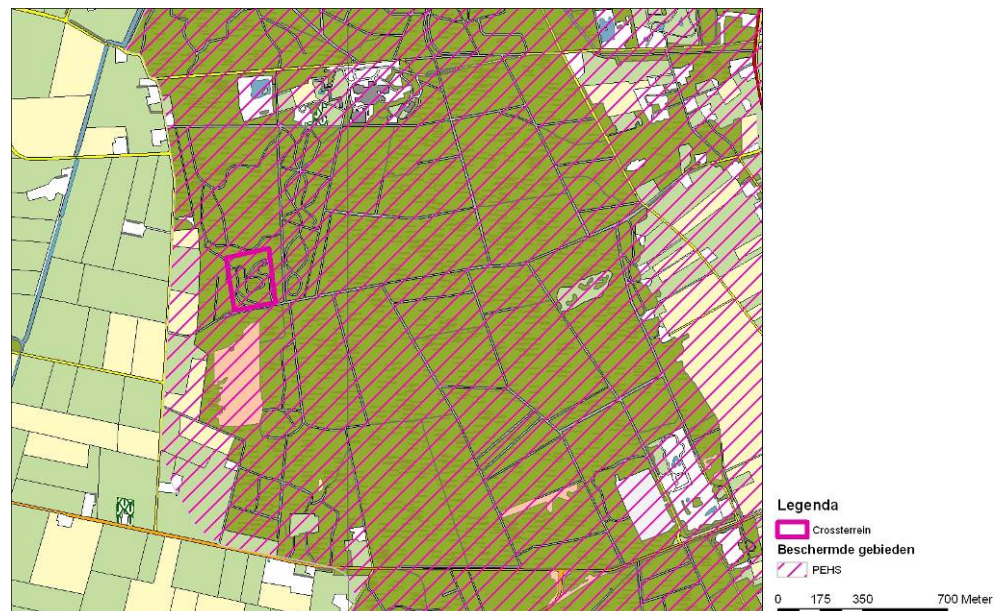
3 Motorcrossterrein De Koetree

Dit bestaande motorcrossterrein is niet bestemd in het vigerende bestemmingsplan, wel is er een geluidcontour opgenomen met de bepaling dat er binnen deze contour geen geluidsgevoelige objecten zijn toegestaan (zie hoofdstuk 1). In het bestemmingsplan is een 45 dB(A)-contour opgenomen. Deze etmaalwaarde³ wordt maximaal toegestaan aan geluidbelasting tijdens de trainingsuren op zaterdag van 13:00 tot 18:00 uur en op maandag en woensdag van 16:00 tot 20:00 uur. Er mogen daarnaast maximaal acht clubwedstrijden worden gehouden op zaterdag van 10:00 tot 18:00 uur in de periode van april t/m september. Deze en overige voorwaarden zijn vastgelegd in de Wet Milieubeheer beschikking van de provincie Overijssel (d.d. 20 september 1995; kenmerk MAB 95/2529).

Het terrein is aangelegd langs de Koetreeweg in het Hellendoornsche Bos. Het bos is begrensd als EHS. In de onderstaande figuur is de ligging van het crossterrein ten opzichte van de EHS aangegeven. Op het moment dat het gebied werd begrensd als EHS door de provincie was de crossbaan al aanwezig.

Afbeelding 3.1

Ligging motorcrossterrein De Koetree ten opzichte van de EHS

³ In deze aanvulling is gewerkt met de representatieve geluidssituatie tijdens het gebruik van het motorcrossterrein. Er is dus geen gemiddelde berekend waarin de "stille uren" zijn meegenomen. Dat is wel het geval bij de etmaalwaarde.

Het bos waar de crossbaan in ligt bestaat uit dennen. Ook het bos rond de crossbaan bestaat hoofdzakelijk uit den (Grove den, *Pinus sylvestris*). De ondergroei in het bos bestaat uit een dichte grasmat waarin Bochtige smeile (*Deschampsia flexuosa*) domineert. Er is nauwelijks open bosbodem en zeer weinig ondergroei, terwijl het bos vrij open is. De dichte grasmat duidt op een zeer stikstofrijke, verzuurde bodem. Omdat het bos rond de crossbaan aan de rand van het Hellendoornsche Bos ligt zal er relatief veel stikstof (in de vorm van ammoniak) inwaaien vanuit het landbouwgebied langs het bos.

Even ten zuiden van de crossbaan, op ongeveer 150 meter, ligt een met Jeneverbes-struweel begroeid heideterreintje. Hier staan ongeveer 100-200 Jeneverbesstruiken. De aanwezigheid van een aantal zeer jonge exemplaren van enkele jaren oud, toont aan dat de Jeneverbes zich hier verjongt.

Onderstaande foto's tonen een beeld van het crossterrein en de omgeving daarvan.

Het crossterrein

Dennenbos rond het crossterrein

Heideterrein met Jeneverbes-struweel

Gevolgen van het crossterrein

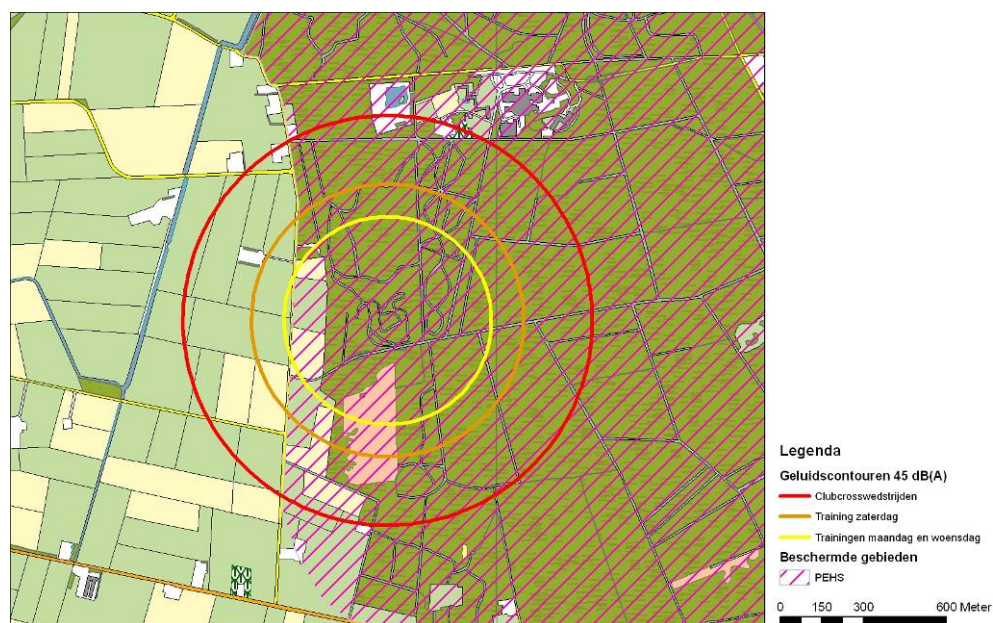
De mogelijk negatieve gevolgen van het motorcrossterrein bestaan uit verstoring door geluid en vermesting door de depositie van stikstof uit de uitlaatgassen. Fijnstof kan negatieve gevolgen hebben voor de fauna. Onderstaand wordt ingegaan op de effecten van geluid, stikstof en fijnstof.

Effecten van verstoring door geluid

Het crossterrein wordt op maandag- en woensdag van 16.00 – 20.00 uur gebruikt voor een training en op zaterdag van 13.00 – 18.00 uur. In de periode van april tot september worden maximaal 8 clubwedstrijden gehouden. De geluidscontouren die bij deze situaties horen zijn in de onderstaande figuur afgebeeld. De gepresenteerde contouren zijn geen 24-uursgemiddelden, maar de gemiddelde geluidscontouren *tijdens het* gebruik van de crossbaan. Gebruik van 24-uurscontouren zou een onderschatting van de omvang van het effect veroorzaken, omdat die contouren veel dichterbij de crossbaan liggen

Afbeelding 3.2

Geluidscontouren tijdens wedstrijden en trainingen. Afgebeeld is de 45 dB(A)-contour

Tabel 3.4

Uitgangspunten geluidsmodellering

In Tabel 3.4 is uiteengezet wat de uitgangspunten bij de geluidsmodellering zijn geweest.

omschrijving	Periode (uur)	aantal rijders	totaal Lwr**	rijtijd per rijder	Cb	periode correctie**
			[dB(A)]	[uur]	[dB]	[dB]
maandag & woensdag training	16-20	10	131	0,5***	-15,1	6
zaterdag training	13-18	25	135	0,5	-13,8	3,8
clubcrosswedstrijden*	10-18	20	134	3	-6	1,8

Het geluidsbronvermogen en de tijden zijn afkomstig uit het akoestisch rapport van het Adviesbureau van der Boom bv d.d. 14 september 1991. Dit rapport is een onderdeel van de vigerende milieuvvergunning.

* maximaal 8 keer per jaar op zaterdag in de periode van april t/m september

** het geluidsbronvermogen per rijder bedraagt 121 dB(A).

*** Er is van uitgegaan dat 1/4 van de totale rijtijd in de avondperiode (na 19.00 uur) plaats vindt.

**** Voor natuur is het equivalente geluidsniveau berekend voor de periode dat er trainingen en/of wedstrijden plaatsvinden, zie kolom "periode". Deze perioden zijn ook gedefinieerd in het rekenmodel.

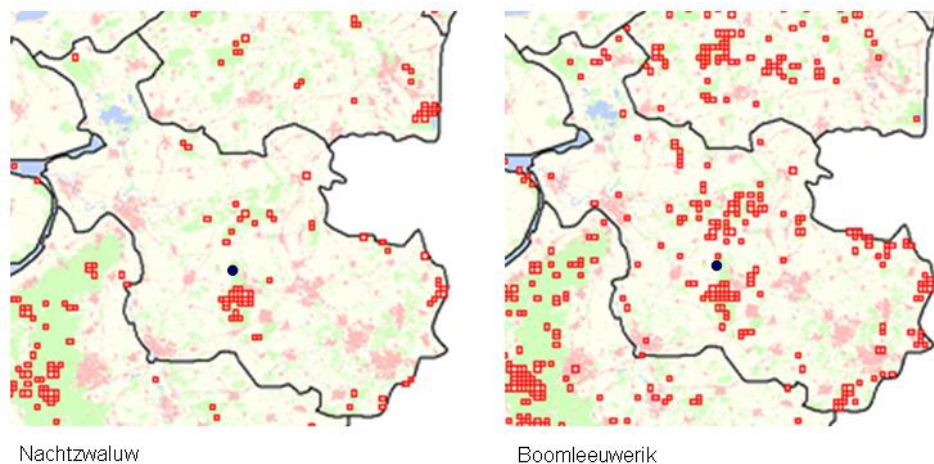
Er is gecorrigeerd voor de periodeduur tov de beoordelingsperiode.

Het gebruik van het crossterrein is al meer dan 15 jaar ongewijzigd. Aangenomen mag worden dat binnen de 45 dB(A)-contour lagere aantallen vogels broeden dan daarbuiten. Bij onderzoek naar de effecten van verkeerslawai is 45 dB(A) als gemiddelde drempelwaarde vastgesteld (Reijnen *etal.* 1997). Aangezien het hier niet om een continue maar incidentele verstoring gaat, zal de drempelwaarde in dit geval waarschijnlijk hoger liggen. Omdat hiernaar geen onderzoek is gedaan wordt veiligheidshalve voor de crossbaan de drempelwaarde van 45 dB(A) gehanteerd.

De clubwedstrijden vinden maximaal 8 maal per jaar plaats. Als gevolg van het incidentele karakter zijn blijvende negatieve gevolgen (in de vorm van lagere aantallen broedvogels) van de wedstrijden niet te verwachten. Binnen de contouren van de trainingen wordt wel een lagere dichtheid aan broedvogels verwacht. Het betreft hier een oppervlakte van 45 (maandag en woensdag-contour) tot 60 (zaterdag-contour) hectare. Het bos rond het crossterrein is soortenarm en alleen voor algemeen voorkomende vogelsoorten geschikt als broedterrein. Zeldzame of bedreigde soorten worden hier niet verwacht. De geluidscontour loopt ook over het met Jeneverbes begroeide heideterreintje. De oppervlakte van het terrein is aan de kleine kant voor zeldzame en kwetsbare broedvogelsoorten als Nachtzwaluw en Boomleeuwerik, het is echter niet uitgesloten dat deze soorten daar voorkomen of voor zouden kunnen komen als het crossterrein er niet zou zijn. Het zwaartepunt van de regionale verspreiding van deze soorten is echter te vinden in het zuidelijk deel van de Sallandse Heuvelrug, binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied (Hustings & Vergeer 2002; www.waarneming.nl).

Afbeelding 3.3

www.waarneming.nl,
geraadpleegd op 11 maart
2009, onderstaand detail
verspreidingskaarten
Nachtzwaluw en
Boomleeuwerik. De ligging van
het crossterrein is met een rode
stip aangegeven

Geconcludeerd wordt dat het crossterrein als gevolg van de geluidsverstoring zorgt voor een beperkte aantasting van de EHS. Daarbij moet voor ogen gehouden worden dat het crossterrein al in gebruik was voordat het bos, waar het in ligt, als EHS werd aangewezen.

Effecten van vermesting door stikstof

Doordat de door de crossmotoren uitgestoten stikstof neerslaat op de vegetaties in de omgeving van de crossbaan kan er sprake zijn van vermesting als gevolg van het gebruik van de crossbaan. Om dit te onderzoeken en een depositieberekening uitgevoerd.

Afbeelding 3.4 laat het resultaat van die berekening zien.

Afbeelding 3.4

N-contour na
depositieberekening in Mol
N/ha/jaar

In Tabel 3.5 zijn de uitgangspunten voor de berekening weergegeven.

Tabel 3.5

Uitgangspunten
depositieberekening

omschrijving	aantal rijders	Uren per rijder per trainingwedstrijd	aantal keer/jaar	Manuren per jaar	gem. Snelheid (km/h)	emissiefactor NOx* ((g/km)	Emissie (g/uur)	Emissie (kg/jaar)
maandag-training	10	0,5	52	260	40	0,49	19,6	5,10
woensdag-training	10	0,5	52	260	40	0,49	19,6	5,10
zaterdag-training	25	0,5	44	550	40	0,49	19,6	10,78
zaterdag-wedstrijd	20	3,0	8	480	40	0,49	19,6	9,41

* Voor wat betreft de emissiefactor van NOx is aangesloten bij door het CBS gepubliceerde cijfers van 2005. In de databank van CBS, Statline, zijn de emissiefactoren per snelheidstype weergegeven:

- Bebouwde kom: 0,14 g/km
- Buitenwegen: 0,22 g/km
- Autosnelwegen: 0,49 g/km

Door het remmen en optrekken zullen waarschijnlijk de emissies van de motoren relatief hoger zijn dan de emissies in de bebouwde kom of voor de buitenwegen. Daarom is in dit de emissiefactoren van de snelwegen gehanteerd.

De depositieberekening laat een iets vertekend beeld zien, doordat er om modeltechnische redenen is gerekend is vanuit één punt in het midden van het crossterrein. Doordat de emissies en de daarmee samenhangende depositie zeer klein zijn, lijkt het alsof de depositie nauwelijks buiten het crossterrein komt. In werkelijkheid zullen de contouren iets ruimer om het terrein liggen dan bovenstaande figuur laat zien. De geschatte depositie op de rand van het crossterrein is 1 mol stikstof per hectare per jaar (14 gram). Op 50 meter vanaf de rand is de bedraagt de depositie 0,5 mol/hectare/jaar (7 gram). Op grotere afstand van het terrein wordt de depositie onmeetbaar klein.

De door de motoren veroorzaakte depositie is zeer laag. Buiten het terrein is de depositie overal lager dan 1 mol N/ha/jaar. Op meer dan 50 meter vanaf het terrein is de depositie als gevolg van het crossterrein minder dan 0,5 mol N/ha/jaar. De achtergronddepositie bedroeg in 2003 36,3 kg (2600 mol) N/ha/jaar. De achtergronddepositie in 2010 bedraagt naar verwachting 23,6 kg (1690mol) N/ha/jaar. De bijdrage van het crossterrein is zo klein (maximaal 0,04% in 2003, 0,06% in 2010) dat dit geen meetbaar effect heeft. (Achtergronddeposities ontleend aan Gies *et al.* 2007)

Geconcludeerd wordt dat de stikstofemissies van het crossterrein geen negatief effect op de EHS veroorzaken.

Effecten van fijn stof

Gezien het beperkte aantal gebruiksuren is de emissie van fijnstof, net als de emissie van stikstof, zeer gering en zal ten opzichte van de achtergrondconcentraties zeer klein zijn. Het is niet reëel te veronderstellen dat hiervan enig negatief effect op de EHS uit zal gaan. Geconcludeerd wordt dan ook dat de fijnstofemissie geen negatief effect op de EHS zal veroorzaken.

LITERATUUR:

- Gies, T.J.A., H. van Dobben & A. Bleeker 2007: Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden. Een onderzoek naar de wijze waarop in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn getoetst kan worden of vergunningverlening kan leiden tot significante negatieve effecten op de natuur. Alterra-rapport 1490, Alterra, Wageningen
- HUSTINGS, F. & J.W. VERGEER 2002. ATLAS VAN DE NEDERLANDSE BROEDVOGELS 1998 – 2000. VERSPREIDING, AANTALLEN, VERANDERING. NEDERLANDSE FAUNA DEEL 5. KNNV/EIS
- Reijnen, R., R. Foppen, and G. Veenbaas 1997. Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and planning and managing road corridors. *Biodiversity and Conservation* 6: 567-581

BIJLAGE 1

Ontginningsprincipes per LOG

HUIDIGE SITUATIE MARLE

Het LOG Marle ligt op overgang van kampenlandschap langs Regge (westzijde) naar ontginningslandschap (oostzijde). In loop van de tijd is de Meester Werkmanstraat gevoelsmatig de grens tussen het 'oude' en het 'nieuwe' land geworden. Het landschap direct ten oosten van deze weg behoort echter nog tot het kampenlandschap (zie historische kaart 1900). De Kleinschaligheid van de kampenstructuur is grotendeels verdwenen. Op sommige plaatsen is het karakter nog aanwezig. Over het algemeen bepalen grootschaligheid, openheid, grote bosblokken, rechte wegen en watergangen het beeld.

Er zijn relatief veel oude erven in LOG: vooral langs de Meester Werkmanstraat en ten noorden van de Hellendoornseweg. Ten noorden van Hellendoornseweg is relatief veel reliëf.

Door het LOG loopt de oude verbindingsweg van Twente naar Zwolle (Oude Twentse Weg): cultuurhistorie, gekoppeld aan Schuilenburg. De karakteristieke zandpaden zorgen voor gebieden 'in de luwte'. Als je er niet hoeft te zijn kom je er nooit.

De waterlopen ten zuiden van Hooge Laars Leiding gericht op Regge, waterlopen ten noorden van Hooge Laars Leiding gericht op (watergangen langs) Kanaal.

Kenmerkend voor het LOG Marle zijn:

Overgang van het kampenlandschap naar het ontginningslandschap:

Foto B.1

Kampenlandschap: oude erven (Tempelman)

Foto B.2

Het ontginningslandschap: rechte lijnen (Hooge Laars Leiding), openheid en grootschaligheid

Foto B.3

Zandpaden

Bosblokken en zandpaden (luwte):**Foto 3.4**

Bosblokken

Foto B.5

Openheid

Openheid:**HUIDIGE SITUATIE HAARLE**

Het landschap van LOG Haarle wordt gekenmerkt door een radiaal wegenpatroon, rechtlijnigheid en diversiteit.

Radiale wegenstructuur

- De Stationsweg, de Raalterdijk, de Raamsweg, de Poggenbeltweg en de Eekteweg maken onderdeel uit van het radiale wegenpatroon rondom Haarle.

- Het radiale patroon vormt ruimtelijk geen sterke structuur. Een deel van de wegen is stevig beplant, een deel van de wegen ligt kaal in het landschap en langs een deel van de wegen staat incidenteel een boom.

Rechtlijnigheid

- Rechte lijnen zijn kenmerkend voor het ontginningslandschap.
- Het slotenpatroon bepaalt het patroon van de (onregelmatige) blokvormige agrarische kavels.
- De weteringen vormen belangrijke structurerende lijnen in het landschap. De brede watergangen zijn kenmerkend voor het Sallandse landschap.
- De beplantingen in het gebied zijn lijn- of blokvormig.

Diversiteit

- Binnen het karakteristieke patroon van de radiale wegenstructuur kent het plangebied een grote mate van afwisseling.
- Langs de wegen komen zowel oude als nieuwe erven voor. De oudere erven (van voor 1900) liggen op de hogere delen in het landschap. De historische boerderijen op deze erven staan veelal gedraaid op het erf in een losse setting en liggen vaak een eindje vanaf de weg. Een toegangsweg verbindt de erven met de ontsluitingswegen. De relatief nieuwe erven zijn direct gekoppeld aan de weg. De bebouwing staat vaak haaks op de ontsluiting. Deze erven zijn karakteristiek voor de heideontginningen.
- Openheid is kenmerkend voor het ontginningslandschap. De openheid in LOG Haarle is divers. Naast grote open ruimtes (Haarlerveld, de Haar) komen ook kleinere open ruimtes voor.
- Aan de zuidzijde van het LOG is in het Natuurgebiedsplan Overijssel een verbinding tussen de Sallandse Heuvelrug en landgoed Schoonheeten opgenomen (beheersgebied en landschapspakketten).
- Door het LOG lopen twee ecologische verbindingzones uit het Natuurgebiedsplan. Deze verbinden het Boetelerveld met de Sallandse Heuvelrug.
- Het gebied wordt doorkruist door het spoor, de N35 en een hoogspanningsleiding. Deze lijnen vormen een barrière en delen het LOG functioneel in tweeën. De spoorlijn ligt op een dijk en vormt hierdoor ook een fysieke barrière.

Visie LBP Hellendoorn (2000) op heideontginningen:

- Ontwikkeling van duidelijke ruimtelijke rechtlijnige structuur gekoppeld aan het wegenpatroon.
- Stimulering van erfbeplanting.
- Benadrukken radiale wegenpatroon bij Haarle (eik, berk, linde).

Foto B.6

Radiale wegenstructuur
(Raamsweg)

Foto B.7

Rechte lijnen (wetering)

Foto B.8

Sallandse Heuvelrug vormt
ruimtelijke grens van landschap
rondom Haarle (Palthe)

HUDIGE SITUATIE HANCATE

Het landschap van LOG Hancate wordt gekenmerkt door rechte lijnen en openheid.

Rechte lijnen

- De Steenhaarweg en de Schaddenveldsweg ontsluiten het LOG Hancate. Beide wegen lopen kaarsrecht door (of langs) het LOG.
- Rechte waterlopen vormen de grenzen tussen de blokvormige kavels.
- Lanen en singels bepalen de strakke ruimtelijke geleding binnen het LOG.
- De Boksloot was voor de realisatie van de ecologische verbinding een rechte waterlijn, karakteristiek voor het ontginningslandschap. Door de vergravingen ten behoeve van de ecologische oevers heeft de waterloop een meer natuurlijk karakter gekregen.

Openheid

- Het gebied West-Dammarkte kent een grote mate van openheid.
- Door de openheid van het landschap zijn er zichtrelaties vanuit het LOG met de Lemelerberg en de Hellendoornsche Berg.
- Grote delen van het LOG zijn aangewezen als weidevogelgebied.
- De singelstructuur ten noorden van de Schaddenveldsweg deelt het LOG ruimtelijk gezien in twee delen.

Visie LBP Hellendoorn (2000) op heideontginningen:

- Ontwikkeling van duidelijke ruimtelijke rechtlijnige structuur gekoppeld aan het wegenpatroon.
- Stimulering van erfbeplanting.

- Stimulering van noord-zuid gerichte ecologische verbinding door aanplant van houtsingel, bosjes, schraal grasland etc. in West-Dammarkte (Boksloot reeds gerealiseerd).
- Stimuleren weidevogelbeheer. Inrichting van de wegenstructuur wordt afgestemd op de weidevogels.

Foto B.9

Rechte wegen en openheid
(Steenhaarweg)

Foto B.10

Laanbeplanting

Foto 3.11

Boksloot (ecologische
verbindingszone)

RUIMTELIJKE INPASSING MARLE, HAARLE, HANCATE

Voor de ruimtelijke inpassing van nieuwvestigers in de LOG's Marle, Haarle en Hancate is het principe 'erf in ontginning' opgesteld (zie kader op de volgende bladzijde). Dit principe kan worden gezien als richtinggevend voor de erfinrichting van nieuwe bedrijven.

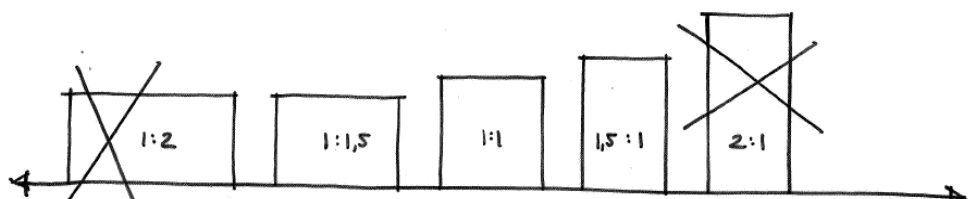
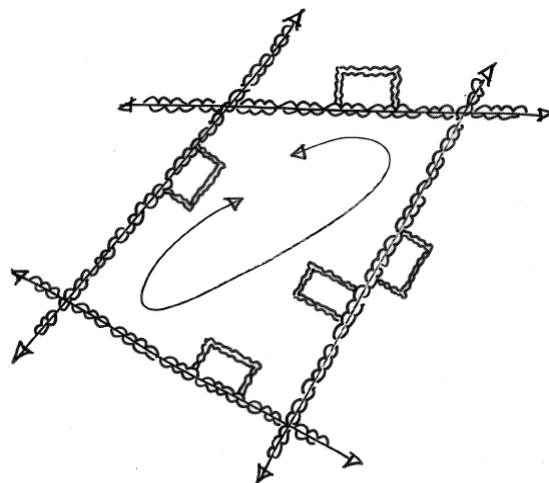
PRINCIPE 'ERF IN ONTGINNING'

In het ontginningslandschap zijn de erven gekoppeld aan de wegen. De beplantingen langs de wegen vormen samen met de erven de ruimtelijke structuur van het gebied. Tussen deze elementen liggen de karakteristieke open ruimtes. De boerderijen liggen verspreid in het gebied, maar ook clustering komt voor. De erven liggen haaks op of evenwijdig aan de weg, afhankelijk van de verkaveling. Bij het uitbreiden van bestaande bedrijven en bij het vestigen van nieuwe bedrijven moet aangesloten worden bij deze kenmerken.

De volgende eisen zijn van toepassing:

- 1 Aan de voorzijde van het erf wordt de bedrijfswoning geplaatst. Het woongedeelte van het erf heeft een oppervlakte van 1.000 m²;
- 2 Bedrijfsgebouwen dienen achter de voorgevellijn van de woning te staan;
- 3 De hoofdvorm van de gebouwen dient dwars op of evenwijdig aan de weg te staan, waarbij rekening gehouden moet worden met de verkaveling;
- 4 De detaillering van de bedrijfsgebouwen is sober;
- 5 De kleuren van de bedrijfsgebouwen dienen gedekt te zijn (antraciet, zwart, zeer donkergroen). Windveren dienen een gedekte kleur te hebben;
- 6 Gedekte kleur eventueel metselwerk (rood, rood/bruin, bruin);
- 7 Het gebruik van glimmende materialen is niet toegestaan;
- 8 Minimaal 75 % van de totale lengte van de erfgrans wordt ingeplant met een beplantingssingel van 8 meter breed.

Een nadere omschrijving van de eisen ten aanzien van landschap en beeldkwaliteit, wordt gegeven in de Welstandsnota, die momenteel wordt herzien.

HUDIGE SITUATIE DAARLERVEEN

Het landschap van LOG Daarlerveen wordt gekenmerkt door lange lijnen en door grote ruimtes:

Lange lijnen

- Oost-west gerichte lijnen in het landschap bepalen de hoofdstructuur van het gebied.
- Vriezenveense Veenkanaal vormt een belangrijke structuurdrager in het landschap van het LOG. Door het hoogteverschil tussen het kanaal en het naastgelegen land manifesteert het kanaal zich ook ruimtelijk in het landschap (als een kade).
- De erven en de laanbeplanting langs de Nieuwstraat maken deze weg herkenbaar als doorgaande lijn in het landschap.
- De weg Nonkes Wijk ligt aan de oostzijde van het LOG los van het Vriezenveense Veenkanaal en sluit ter hoogte van de knik in het kanaal aan bij deze watergang. Het grootste deel van de weg wordt begeleid door laanbeplanting en vormt een ruimtelijke lijn in het landschap. Langs het gedeelte zonder wegbeplanting (in het LOG) vormen een aantal erven de ruimtelijke elementen in het open terrein.
- De Nieuwe Weg is een ontsluitingsweg voor landbouwverkeer. Er liggen geen erven langs de weg (op 1 na) en de weg is niet beplant. Het open karakter van het veenontginningslandschap is langs deze weg maximaal beleefbaar.

Grote ruimtes

- Openheid is een belangrijk kenmerk van het veenontginningslandschap.
- Het gebied ten noorden en ten zuiden van de Nieuwe Weg vormt de grootste open ruimte in het gebied tussen de kernen Daarlerveen en Westerhaar-Vriezenveensewijk. Ten noorden en ten zuiden van de Nieuwstraat zijn de ruimtes minder groot.
- De erven en de lanen vormen samen de 'massa' in het LOG. Naast deze elementen komt er weinig beplanting voor in het gebied.
- Vanaf de wegen is tussen de erven door zicht op de achtergelegen open ruimtes.
- De rechte lijnen van de watergangen geven de open ruimtes een duidelijke verkaveling, passend bij het veenontginningslandschap.
- De rafelige rand van de bebouwing van Daarlerveen vormt de westrand van het gebied.

Visie LBP Hellendoorn (2000) op veenontginningen:

- Behoud grootschalige karakter.
- 3 Erfbeplanting + lintbebouwing aan Vriezenveense Veenkanaal vraagt extra aandacht.

Foto 3.12

Het Vriezenveense Veenkanaal als structuurlijn in het landschap

Foto 3.13

Nieuwstraat vormt met erven en laanbeplanting een relatief dicht lint

Foto 3.14

De Nieuwe Weg in weids landschap

RUIMTELIJKE INPASSING DAARLERVEEN

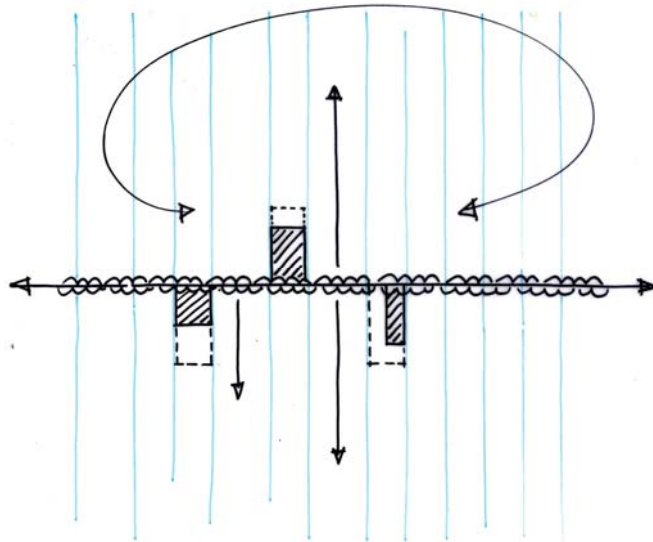
Voor de ruimtelijke inpassing van nieuwvestigers in het LOG Daarlerveen is het principe 'erf in veen' opgesteld (zie kader). Dit principe kan worden gezien als richtinggevend voor de erfinrichting van nieuwe bedrijven. Als de situatie daar aanleiding toe geeft en de gemeente gaat akkoord, dan zijn afwijkingen op dit principe mogelijk.

Ten aanzien van landschap en beeldkwaliteit worden de volgende randvoorwaarden gesteld:

- Aan de voorzijde van het erf wordt de bedrijfswoning geplaatst. Het woongedeelte van het erf heeft een oppervlakte van 1.000 m².
- Bedrijfsgebouwen dienen achter het woongebouw te staan.
- De hoofdvorm van de bebouwing dient dwars op de weg te staan, waarbij rekening wordt gehouden met de verkaveling; De situering van hoofd- en bijgebouwen dienen een rechthoekig patroon te vormen.
- De detaillering van bedrijfsgebouwen is sober.
- Het kleurgebruik is gedekt (antraciet, zwart, donkergroen).
- Windveren van bedrijfsgebouwen dienen een gedekte kleur te hebben.
- Metselwerk is gedekt van kleur (rood, rood/bruin, bruin).
- Het gebruik van glimmende materialen is niet toegestaan.
- In de richting van het slotenpatroon worden transparante singels toegepast (5 meter breed).

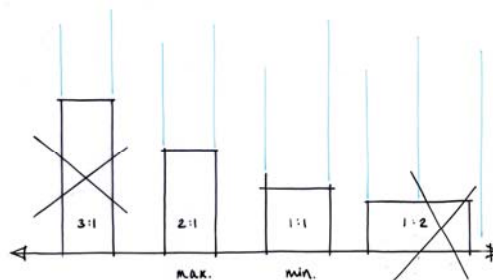
PRINCIPE 'ERF IN VEEN'

In het open veenlandschap zijn de erven gekoppeld aan de wegen. De overwegend strookvormige verkaveling haaks op de weg geeft de richting van de erven aan. Tussen de erven door heeft de passant zicht op het achtergelegen open gebied. De langgerekte erven hebben een rechthoekige ordening en sluiten aan op het slotenpatroon. Bij uitbreiding van bestaande erven of bij vestiging van nieuwe bedrijven dient aangesloten te worden bij dit principe.

Principe 'erf in veen'

In het veenlandschap van Daarlerveen is bovenstaand principe duidelijk herkenbaar. Echter op de locatie in het LOG waar ruimte is voor nieuwvestiging is sprake van een blokverkaveling. Ook de 'knik' in de Nonkeswijk maakt het doorvoeren van het principe 'erf in veen' daardoor lastig. Toch is het wenselijk bovenstaande kenmerken zo veel mogelijk door te voeren in de vormgeving van de nieuwe erven zodat de ontwikkelingen aansluiten bij de karakteristiek van het veenlandschap.

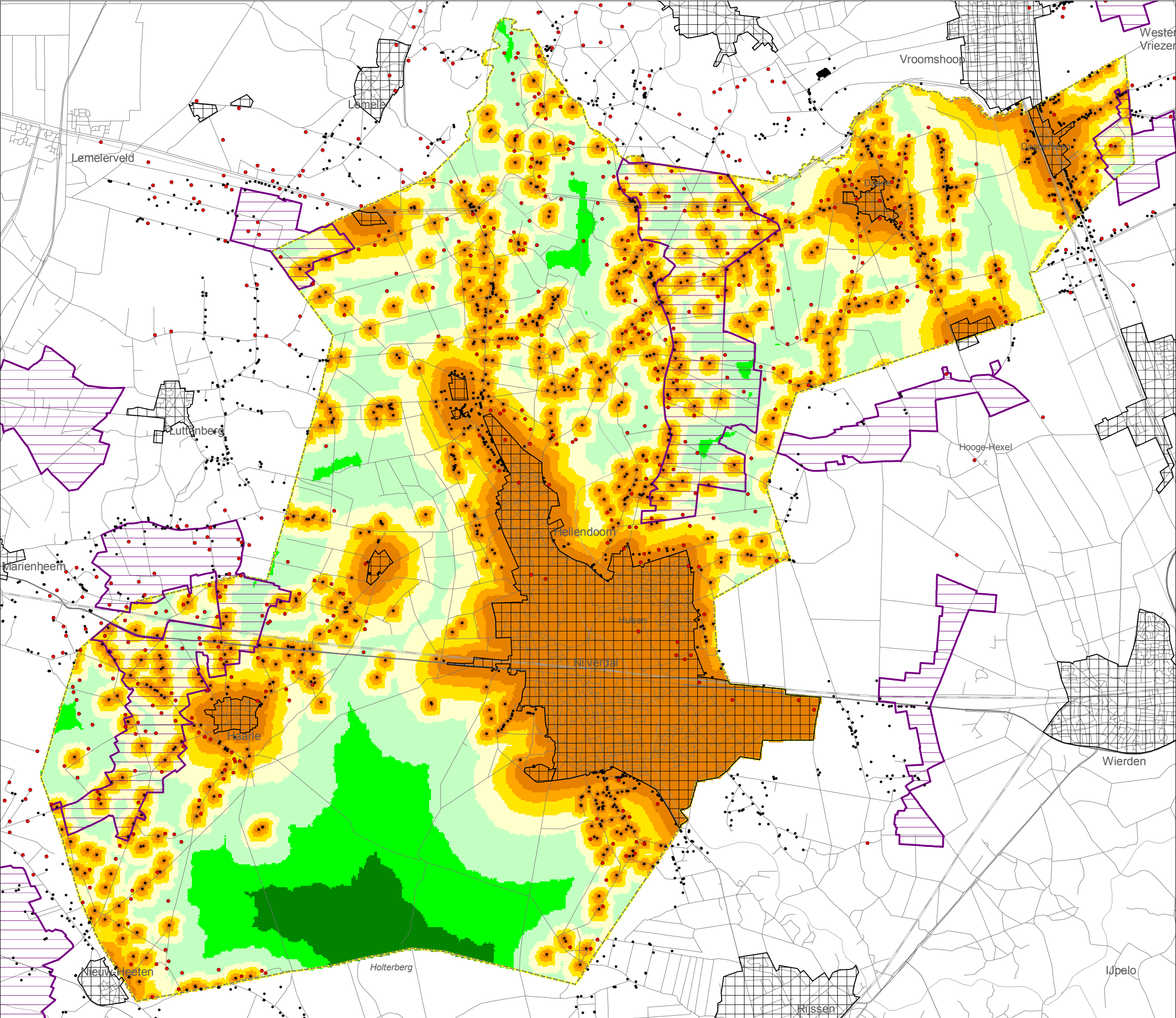

Verhouding bouwblok 'erf in veen'

De erven in het veenlandschap zijn langgerekt. Om dit kenmerk door te voeren bij uitbreiding van bestaande bedrijven en bij nieuwvestiging is een verhouding in lengte en breedte voor het bouwblok bepaald. De lengte is maximaal 2 x de breedte (2:1) en minimaal 1 x de breedte (1:1).

BIJLAGE 2

Indicatieve ruimte voor geurhinder (Huidige situatie)

Legenda

veehouderijbedrijf

indicatieve ruimte op gridcelniveau t.a.v. geurhinder (ou)

0 - 10.000

10.000 - 25.000

25.000 - 50.000

50.000 - 100.000

100.000 - 250.000

250.000 - 500.000

>500.000

voor geurhinder gevoelige objecten

voor geurhinder gevoelige objecten buiten bebouwde kom

bebouwde kom

landbouwontwikkelingsgebied

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Hellendoorn

Indicatieve ruimte t.a.v. geurhinder

gebaseerd op omtrek bebouwde kommen, default Vstacks parameters voor staluitvoering en een ruwheid van 0.20

opdrachtgever:

gemeente Hellendoorn

uitvoering

Infrastructuur, milieu, gebouwen

600 0 600 1200 Meters

110302.001537

schaal:

5 feb 2009

BIJLAGE 3

Notitie prof. Mr. D.W. Bruil

Bestemmingsplan buitengebied Hellendoorn en Natura 2000

*Willem Bruil
Instituut voor Agrarisch Recht
Wageningen
februari 2009*

1. Deze notitie is opgesteld in opdracht van Gerard Fikken (gemeente Hellendoorn) na overleg met Esther Marsman en Jaap Mathijssen (Amer) en Kitty Bakema (Hellendoorn).
2. Het probleem is dat de Mer-adviescommissie heeft aangegeven dat het bestemmingsplan niet zeker stelt dat geen uitbreiding van de depositie van ammoniak op Natura 2000-gebieden zal plaatsvinden en dat voor het plan daarom niet volstaan kan worden met een milieueffectrapportage maar dat een 'passende beoordeling' moet worden gemaakt, zoals de Natuurbeschermingswet voorschrijft.
3. Met weglating van de juridische finesses rond Natura 2000, kan worden vastgesteld dat een ruimtelijk plan ook een 'plan' is in de zin van de Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet en dat derhalve nagegaan moet worden of het plan significante nadelige effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden.
4. Men zou ervoor kunnen kiezen het bestemmingsplan te laten zoals het is, maar een nadere onderbouwing te verschaffen. Deze zou er dan op neerkomen dat aangetoond wordt dat het nieuwe plan – ten opzichte van het oude plan – juist een vermindering van aantallen bouwblokken en oppervlakte daarvan behelst. Het nieuwe plan bereikt daarmee dus een – qua fysieke ruimte – verbeterde positie ten opzichte van Natura 2000. Het is wel zaak om deze stelling niet alleen voor de intensieve veehouderij te onderbouwen, maar ook rundvee daarin te betrekken. Immers rundvee veroorzaakt ook ammoniakdepositie. Als het nieuwe plan een verbetering ten opzichte van het oude is, zijn er per definitie geen significante negatieve effecten te verwachten, althans in ruimtelijk opzicht. Daarbij kan nog worden betoogd dat er geen 1-op-1 relatie is tussen mogelijkheden voor bebouwing en depositie. Het is immers mogelijk om nieuwe stallen te bouwen zonder dat de depositie op een Natura 2000-gebied toeneemt, bijvoorbeeld door interne of externe saldering, de toepassing van extra technieken en dergelijke. Of zich daadwerkelijk een toename van de depositie van ammoniak voordoet kan in het kader van het toekennen van bouwpercelen niet worden beoordeeld. Daarvoor is nu juist het instrumentarium van de Natuurbeschermingswet – met name de vergunning van art. 19d) bedoeld. Zo was het onder het oude bestemmingsplan buitengebied en zo zal het ook onder het nieuwe bestemmingsplan gaan.

5. Men kan er ook voor kiezen – al of niet onder druk van de Mer-commissie - om het bestemmingsplan zonder meer Natura 2000-*proof* te maken, door in het plan voorschriften op te nemen, die de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden koppelen aan de beperkingen die Natura 2000 meebrengt. In feite koppelt men dan de twee sporen – ruimtelijke ordening en natuurbescherming – aan elkaar. Het bezwaar daartegen is wellicht dat het bestemmingsplan daarmee een reikwijdte krijgt die verder gaat dan gebruikelijk en noodzakelijk. Aan de andere kant staat ook wel vast dat een bestemmingsplan geen ruimtelijke mogelijkheden mag bieden, die in werkelijkheid niet reëel aanwezig zijn (zie ABRS 29 oktober 2003, LJN AM5434 (Grensoverschrijden Industrieterrein Heerlen-Aken).
6. In principe staan er dan weer twee opties open: men kan de zaak in het plan materieel regelen of men kan een formele koppeling aanbrengen.
7. Een regeling in materiële zin zou er op neerkomen dat in bouwvoorschriften of bij de planwijzigingsbepalingen wordt opgenomen dat niet gebouwd mag worden c.q. geen wijzigingsplan mag worden vastgesteld als dat zou leiden tot een uitbreiding van de depositie op een Natura 2000 gebied. Het nadeel van zo'n materiële regeling is, dat de gemeente dan ook een inhoudelijk oordeel moet gaan vellen over een aanvraag. Zo'n oordeel zal vervolgens toch nog worden overgedaan bij de aanvraag van een Natuurbeschermingswetvergunning, en wel door het bevoegd gezag dat daarvoor is aangewezen, de provincie (GS). Bovendien is het mogelijk dat de inzichten in het natuurbeschermingsbeleid wijzigen en de mogelijkheden c.q. onmogelijkheden anders worden ingevuld dan nu te voorzien is, bijvoorbeeld door veranderingen in de rechtspraak of de vaststelling van beheersplannen, die thans nog in voorbereiding zijn. Het kan zijn dat een regeling in het bestemmingsplan daar dan niet meer op aansluit. Dit lijkt dus geen goede oplossing.
8. Een formele koppeling tussen bestemmingsplan en Natura 2000 kan worden aangebracht door te bepalen dat niet gebouwd mag worden, tenzij vast staat dat een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet niet nodig is of deze vergunning al verleend is. Men zou daarbij nog onderscheid kunnen maken tussen bouwvoorschriften (in geval het bestemmingsplan een rechtstreekse bouwtitel verschaft, ofwel binnen de toegekende bouwblokken) enerzijds en de wijzigingsbevoegdheid (waarbij een uitbreiding of een geheel nieuw bouwblok wordt toegekend) anderzijds. In het eerste geval gaat het dan om een zogenaamde voorwaardelijke verplichting, welke de Raad van State mogelijk acht, met name bij de implementatie van Europeesrechtelijke verplichtingen (zie ABRS 22 maart 2006, LJN AV 6291). In het tweede geval gaat het simpelweg om regels die B&W bij een wijziging in acht moeten nemen. Naar mijn mening verdient het echter aanbeveling om de verwijzing naar de NB-wet vergunning steeds te koppelen aan het bouwen. Immers, bij het vergroten van een bouwblok door middel van de wijzigingsbevoegdheid is er nog nauwelijks zekerheid over hoe de veehouderij er – ammoniaktechnisch – uit gaat zien en is het voor de betrokkene ook nog te vroeg om een NB-wetvergunning aan te vragen.
9. Samengevat: er kan gekozen worden voor een nadere onderbouwing van het bestaande plan (zie punt 4). Dat is geen kansloos verhaal. Het zal wel veiliger zijn om het bestemmingsplan 'dicht te timmeren'. Dat kan via een voorwaardelijke verplichting, op te nemen in de bouwvoorschriften.

10. Evident is dat extra voorschriften zeker op het eerste gezicht weerstand zullen oproepen. Het is – hoe dan ook – in het bestemmingsplan een extra hobbel voor initiatieven. Aan de andere kant moet men erkennen dat onder omstandigheden toch steeds een Natuurbeschermingswet-toetsing zal dienen plaats te vinden. Een regeling in het bestemmingsplan is in dat licht geen extra last. Men kan het zelfs als een service naar initiatiefnemers beschouwen. Niemand heeft immers iets aan een bouwvergunning als er toch niet gebouwd mag worden.

COLOFON

AANVULLING PLAN-MER

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

OPDRACHTGEVER:

GEMEENTE HELLENDORP

STATUS:

Vrijgegeven

AUTEUR:

ing. P. Hartskeerl

GECONTROLEERD DOOR:

mr. A. Pruijssers

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. B.P.W. Schlangen

12 maart 2009

110302/CE9/006/001537

ARCADIS NEDERLAND BV
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 911
Fax 026 3515 235
www.arcadis.nl
Handelsregister
9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden veeleenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.